

Glas Zaveznikov

Leto I - Št. 2

Dnevna izdaja P. W. B.

Cena 2 Liri

TRST, Četrtek, 21. junija 1945

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Via Silvio Pellico n. 8. - Telefon št. 9854, 7553, 93851.

OGLASI: Cene za milimeter višine (širina ene kolone): trgovski L. 7, Mrtvaški L. 18 (Zalovaina, obvestila L. 36), Poročila L. 9, Finance, pravni oglasi L. 12. V vsebini časopisa L. 12, Davčni dodatki. Plačuje se vnaprej. Unione Pubblicità Italiana S. A. Trst, via Silvio Pellico št. 4. - Telefon št. 94044, Cene vsake številke L. 2 (zastanki L. 4).

UPRAVA JULIJSKE POKRAJINE

Določite v meja zavezniškega upravnega ozemlja

Trst, 21. junija. Na novinarskem sestanku, ki se je vršil večer v okolici mesta, je višji častnik Zavezniške vojske uprave objavil razmejitveno črto, ki deli tisti del Julijske pokrajine, katerega bo do končne odločitve upravljala Zavezniška vojska uprave, od ostalega.

Vzhodno mejo tega ozemlja določa črta, ki teče presekano proti jugu od sotočja reke Soče v Gorici, vzhodno od Montepina in Ričeburga do neke točke, ki deli vzhodno od Stanjela. Nato črta obkroži področje Trsta približno do Punta Grossa, južno od Trsta. Objavljeno je bilo prav tako, da je bil dosežen sporazum tudi o razmejitveni črti pri Pulju, kjer zavezniško ozemlje obsega mesto, letališče in pristanišče.

Naloge Z. V. U.

Zavezniški častnik je govoril tudi o razgovorih z zastopniki maršala Tita, na katerih so bili sklenjeni sporazumi o razmejitveni črti, ne izjavljajo pa, da so Jugoslovanci želeli, da bi bila razmejitvena črta bližje Trstu. Zastopniki zavezniških oblasti niso mogli ugovoriti tej Jugoslovanci zahtevi zaradi potreb prevoza v zvezi z upravo zavezniškega področja.

Skupno število jugoslovanskih čet v področju, katero je pod upravo Zavezniške vojske uprave, znaša 2.000 vojakov. Zastopniki jugoslovanskih oblasti so zahtevali, naj bi se število zvečalo na 5.000 vojakov.

18. junija je bila v Pulju vzpostavljena zavezniška vojska uprave. Jugoslovanske oblasti so privolile, da smejo zavezniška motorna vozila brez omejitve uporabljati ceste in Trsta v Pulju. Častnikarjem je bilo rečeno, da so zavezniške čete bile v Pulju prijazno sprejete. Jugoslovanci imajo svobodno uporabljati bodisi Trst kot Pulj kot trgovska pristanišča. Sile feldmaršala Alessandra imajo pravico vsidati svoje ladje pred istrsko obalo.

Zavezniški častnik je sporočil, da so jugoslovanski predstavniki med pogajanjmi ostro zahtevali, da bi ZVU delovala preko italijansko-slovenskega Narodnega Osvobodilnega Odbora. Anglo-ameriški predstavniki niso mogli sprejeti te zahteve, toda privolili so, da se postužijo izvršnih krajevskih organizacij, kjer bi se pokazalo, da te organizacije zadovoljivo delujejo, toda zavezniške oblasti so si zadržale pravico, da izrazijo izpovedanje, ki bi se zdele kadarkoli potrebne.

Zavezniški oficir je rekel, da je naloga sil feldmaršala Alessandra na ozemlju pod kontrolo ZVU-ja zaupna uprava. Njegovo mnenje je bilo, da je njih glavna funkcija trojna:

1) obdržati bodo morale mir in gladiati na to, da se vsi pokorijo zakonom.

2) zagotoviti bodo morale nepristransko civilno upravo na ozemlju.

3) paziti bodo morali, da bodo vmešavanja v gospodarski razvoj ozemlja maloletna, tako da so ozemlje lahko čimprej vrnilo v normalno stanje.

Upravne točke. Bilo je precej težko na poti pravice in mirne uprave a strani ZVU. Glavne tri so:

1) dejstvo, da je v zadnjih letih vladala vojna imet premoč na ozemlju (Režim sile).

2) med ljudstvom je vladala ne gotovost glede dokončne odločitve o usodi ozemlja. Posledica tega je bilo neprijetno duševno stanje, ki je vodilo do neuprznosti in zapete situacije.

3) svoboda gibanja meščanov preko mejnih črt je omogočila pritok slabonamernih oseb, katerih ni bilo mogoče kontrolirati in odkriti, dokler niso prišli svojega nezakonitega delovanja.

Intenzivno je opozorilo, kako majhna je možnost, da sredstva večje število takih oseb. Predvidevali se dosti alarmov, precej gibanj, kar

kor tudi precej preglativ za ZVU na tem ozemlju. Rekel je, da akutno da je trenotno stanje v Trstu in v Pulju zadovoljivo. Eden izmed vzrokov nemirov v Trstu je bilo dejstvo, da so jugoslovanske oblasti plačale za nelegalizirano pristanisko čelo preko 300, lit dnevno. Predvideli smo, da nam bodo te ekonomsko neutemeljene plače povzročile precejšnjo zadržko.

Rekel je nadalje, da je cilj ZVU-ja, da sodeluje s prebivalstvom ozemlja in da istočasno ohrani čisto razpoloženje Jugoslovancev.

Preiskrba z živili

Po uradni izjavi ZVU-ja se zdaj prebivalstvo ozemlja počuti v splošnem boljše, kot se je pod predhodnimi upravami. Prebivalci še doživljajo bel kruh, katerega še dolgo časa niso videli. V teku prvega tedna je ZVU izročil krajevnim oblastem za razdelitev sledečo hrano: v Trstu: 1047 ton moke, praška za juho, sladkorja, masti, mesa, soli in mleka v prahu; v Gorici: 512 ton lete hrane in v Pulju 300 ton.

Določili so sledeče razdelitve:

200 gramov kruha dnevno na normalno nakaznico in še dodatno nakazilo za delavce, otroke, bolnike in druge posebne kategorije; 100 gramov testenin na mesec; 100 gramov praška za juho na mesec; 125 gramov sladkorja mesečno; 100 gramov masti mesečno; 100 gramov mesa; 300 gramov soli mesečno; 1500 gramov mleka v prahu mesečno za tri odrasle prebivalce.

Preiskrba za Trst bo za več mesecev zagotovila razdeljevanje hrane. Za ta teden pričakujemo 9360 ton žita in 750 ton moke. Po povzetih ukrepih bo mestu zagotovljeno 1000 ton riža. Svežo zelenjavo prinašajo iz istrske zavarovane sivega stanja na ozemlju je zadovoljivo.

ZVU je uvozilo preko 6000 kg. zdravil za prebivalstvo. Izjava, katero je ZVU dal danes tisku, pravi, da so jugoslovanske vojaške oblasti vsele Banci d'Italia v Trstu tekom svoje okupacije mesta 180 milijonov lir. Posledica tega je bila — pravi izjava — da smo morali začeti zapreti vse banke, poštne urade in druge finančne organizacije. Zdar je ZVU prejel zaodotne vloge, da lahko nadomestijo rezerve, in upamo, da se bo do lahko vsi denarni zavodi in poštni uradi v kratkem odprli.

Tržaška borza bo do nadaljnjega sporočila ostala zaprta. Izjava ZVU-ja sporoča, da je zavezniška policija zaprla številne faksiste, znanega častnika fašistične republikanske armade generala Eapostita z nekaterimi člani njegovega glavnega štaba, ki so sodelovali z Nemci. Bil je na svobodni celih šest tednov po osvoboditvi Trsta. Objavili so tudi aretacijo treh samojih fašistov, ki so delali pri radijski postaji Trst v času jugoslovanske uprave.

Glavna vprašanja, ki leže pred funkcijami ZVU-ja, so plemenske, ga, ideološkega in ekonomskega značaja.

Plemenski problemi

Glede plemenskega problema izjava pravi: Jugoslovanci so demobilizirali znatno število vojakov, ki so ostali na ozemlju kot civilni funkcionarji, ko so se jugoslovanske čete umaknile.

Kar se tiče ekonomskih problemov, pravi izjava, da so prehranjevalna in službena vprašanja tesno povezana s politično situacijo. V pogledu uprave izjava pove, da so sodišča, ki so bila vzpostavljena v času jugoslovanske okupacije, razpuščena in da so na njihovo mesto stopila sodišča ZVU-ja.

Pričakujemo, da bodo ljudska sodišča ali posebna porotna sodišča kmalu začela delovati.

Sprejemajo se prijave k novim oddelkom civilne policije ZVU-ja ne glede na etnične razlike. Upoštevati bodo bili krajevni, bivši domoljubi in tudi navadni meščani.

Komunikacije nadalje izjavlja: «Na vsak način opazimo gotov sistematičen napred a strani prevratnih elementov, ki skušajo ovladati in preprečiti ZVU-ju organizacijo novega korpusa civilne policije.»

ZVU se bavi tudi z begunci. Te osebe je ZVU preiskrbel s hrano in denarjem; zdaj pa jih pošilja domov po svoji običajni poti.

Izjava končno pravi, da je ZVU sprejel ogromno število brošenj glede oseb, katere so jugoslovanske vojaške oblasti v času svoje okupacije in uprave deportirale. Te prošnje prihajajo od družin in prijateljev. ZVU pripravlja spiske, ki bodo v bližnjem času po diplomatski poti predložene jugoslovanski vladi zaradi pojasnila.

Truman odlikuje Eisenhower-ja s "Nrastovim Listom" Obed v Beli hiši

Washington, 20. junija. V Beli hiši je predsednik Truman pri državni slovesnosti podelil generalu Eisenhowerju odlikovanje "Nrastov list" z naslednjo obrazložitvijo: «General Dwight Eisenhower je izkazal važne uslugue stvari Združenih držav in vseh Zedinjenih Narodov. Kot poveljnik največjih združenih oboroženih sil na kopnem, na morju in v zraku je osebno vodil operacije za vrnitvijo Zapadne Evrope, premagal sovražnika, ter skupno z angleško in sovjetsko vojsko primoral Nemčijo k brezpogojni predaji. V izvrševanju naloge poveljnika vojske sestavljen iz raznih narodov in v kateri

se je govorilo v najrazličnejših jezikih ji je vcepil pogum in plemeniti ameriški duh njemu gre zaslužno za vse uspehe in zmage dosežene od zavezniških sil pod njegovim poveljstvom.

V dosegu te zmage je pokazal skromnost, nepristranost ter razsodnost, ki so mu združene z velikimi njegove vojaške ter politične zmagočnosti doprinesli ugled in občudovanje naših zaveznikov ter brezkončno hvaloslovi ameriškega naroda.

Zmagoslavna slovesnost ob vrnitvi generala Eisenhower-ja v prebivališče je dosegla vrhunec svoj vrhunec pri obedu, katerega je priredil v Beli hiši predsednik Truman, katerega se je udeležil Eisenhower in njegovo spremstvo v katerem je bilo mnogo vojaških osebnosti.

VOJNA NA DALJNEM VZHODU

Dolgotrajni požari povzročeni od veletrdnjav v Šizuki in Toyohashi

Guam, 21. junija. Močno veletrdnjav, ki so večer napadle Šizuko, je sporočilo, da je v mesto bilo v plamenih, in da je dejstvo protiletalskih baterij bilo slabo, obramba lovcem pa praktično ni obstajala. Največjo nevarenost za napadalec letala je predstavljala toplota, ki je prihajala iz razjarjenega mesta in se jo je občutilo v višini 6700 m, kjer so veletrdnjave operirale.

Radio Tokio je medtem sporočilo, da je zračni napad povzročil dolgotrajne požare tako v Šizuki kot v Toyohashi in v Fuchuku.

Operacije na Kitajskem

Ciung King, 21. junija. Kitajski komunikacijski poročila, da so kitajske čete spet zavzele važen položaj 10 km južno-zahodno od Liu-chowa, ki predstavlja važno japonsko bazo v Kavgsjeju, na progi hodnika, ki pelje do indo-kitajske meje. Ponovno zavzeti kraj se nahaja samo 5 km južno od letališča v Liu-chovu, bivše letalske baze 14. ameriške skupine.

Druga kitajska kolona je dosegla Laiming, ki se nahaja 19 km južno od Liu-chowa, in od katerega je drugi oddelček oddaljen samo za 22 km.

Nemške Industrije za vojno proti Japoncem

London, 21. junija. Zavezniški tisk v Nemčiji poroča, da se bo del nemških industrij uporabljal za proizvodnjo orožja za vojno proti Japoncem. Druge nemške tovarne pa bodo proizvajale proizvode za mir.

Velika Zelasova optična podjetja delajo zdaj za zavezniške sile na Daljnem Vzhodu.

General Dewers se vrača domov

Washington, 21. junija. General Eisenhower je večer naznanil v Washingtonu, da se bo general Jakob Dewers, začasní poveljnik 12. armadne skupine v Evropi, vrnil v potek ali v soboto v Združene države.

General Omar Bradley, poveljnik 12. armadne skupine, bo prevzel vodstvo obeh armadnih skupin.

Eisenhower je dodal: «Ko bodo naše čete popolnoma urejene v Evropi, bodo poveljniki armadnih skupin zapustili svoja mesta. Bradley se bo potem vrnil v Washington, kjer bo prevzel vodstvo uprave bivših borcev.

Geiger povišan

Washington, 21. junija. Senat je večer odobril imenovanje general-majorja Roy S. Geigerja za poveljnika 12. armadne skupine v Evropi.

Na konferenci Združenih narodov

Minister zunanjih zadev ZD Steffinius in angleški ambasador v Washingtonu Halifax so razgovarjali o političnih vprašanjih.

San Francisco, 21. junija. Komisija za splošne ukrepe konference v San Franciscu je večer na javni seji s pritrditvijo sprejela predlog mehiškega predstavnika Luisa Quintanille, naj bo Francova Španija izključena iz organizacije Združenih narodov. V svojem govoru je Quintanilla rekel, da je vmešavanje italijanske in nemške vojske v Španijo, tvorilo očitno in neizogibno prekršitev negele nemšavanja, ki je tako važna za Mehiko in male narode vsega sveta. Mi smatramo, da je dejal mehiški predstavnik, da je to načelo tako bistveno za vzdrževanje reda na svetu, da bi bila, čeprav bi samo enkrat bil preko njega, vsa zgradba skupne varnosti in mednarodna prava resno ogrožena. Zahtevamo, da se prezoro pri sestankih Združenih narodov skupine, ki so bile za vojaško intervencijo osmihi sil.

Konferenca v san Franciscu

Na seji, ki je najznačilnejša od vseh javnih seji ki so se vršile do sedaj na konferenci Združenih narodov, je bila večer z odobravanjem sprejeta izjava mehiške delegacije, ki pravi, da je treba Francova Španija izključiti iz članstva v organizaciji Združenih narodov.

Ta odločitev so sprejeli v najbolj razgibanem trenutku dneva, v teku katerega so različni tehnični odločili in pod odobri delali z veliko naglico, da bi dovršili svoje delo in bi pristojna komisija dokončno potrdila člana nove listine, ki se tičejo uvoda, namenov in načel listine.

Konferenca ni izrečno prepovedala Francovi Španiji članstva v organizaciji Združenih narodov, toda sprejem mehiške izjave, ki bo vključena med uradne listine konference, je privedel do tega.

Izjava je podal mehiški delegat Luis Quintanilla, ki je obtožil Francovo vlado, da je neposreden rezultat delovanja, ki sta ga izvršili vojaške sile nacistične Nemčije in fašistične Italije, ter je izjavil, da ta vlada ni primerna za «Društvo narodov». Izjava izraža mnenja mehiške delegacije, da ne more biti sprejeta med Združene narode nobena vlada, ki je bila ustvarjena s pomočjo vojaške sile osl. Izjava ne navaja izrečno nobene države ali vlade.

Kot določa pravilnik konference, ne more biti vključene med uradne listine konference nobena izjava o tolačenju ustanovne listine, ki je mehiška izjava, še ni izraz »da skupščine«.

Takoj po govoru Quintanille, ki je bil sprejet z dolgo trajajočim plaskanjem delegatov in opazovalcev, so številni delegati izrazili svojo popolno soglasje z mehiško izjavo in z mišljenjem Quintanille.

Ker ni nihče nasprotoval, je predsednik komisije Henry Rollin, ki je član belgijske delegacije izjavil, da bo mehiška izjava, ki tolači soglasno mišljenje skupščine vključena med uradne listine konference.

Ferruccio Parri je sprejel na Monteceltorju tajnika liberalne stranke, advokata Catanisa, ter profesorja Cassandra, ki je v vodstvu liste stranke. Pogovor je trajal od 12.50 do 13.25 ure.

Po poročilu ANSE je Krčanska demokracija imenovala advokata Maria Scelbo za ministra pošt in prometa.

Nova italijanska vlada, ki sledi Bonomijski, je bila sestavljena danes ponoči. Vlado je sestavil Ferruccio Parri, vodja stranke odpora, ki je ministrski predsednik in minister za notranje zadeve. Podpredsednika sta liberalce Manlio Brosio in socialist Pietro Nenni.

Zunanji minister je krčanski demokrat Alcide De Gasperi, minister pravosodja komunist Palmiro Togliatti, minister za obnovo delovni demokrat Meuccio Ruini, minister državnega zaklada je liberalce Marcello Solari. Finančno ministrstvo je prevzel komunist Mauro Scoccamarro, ministrstvo za prosveto liberalce Vincenzo Arangio Ruiz, minister za industrijo in trgovino je krčanski demokrat Giovanni Gronchi, minister za delo in socialno skrbstvo socialist Gaetano Barbarechis, minister za promet Ugo LLa Malfa, zastopnik stranke odpora. Ministrstvo za javna dela je prevzel socialist Giuseppe Romite.

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

«Ascender», retro, letalni aparat, poznan tudi pod imenom »pelerone«.

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Novi tip lovskega dvomotornega letala z »V« repom

Ideja zvezne države v praksi

Pojem zakonodajnega kongresa Združenih držav služi inozemcem kot simbol splošne zakonodaje ameriške vlade. Često se pozablja na zakonodajne zbornice 48 držav, ki sestavljajo zvezo. Ti zakonodajni zbori namreč urejajo življenje vsakega posameznega državljanca. Na isti način kot je predsednik Združenih držav vrhovni vodja izvršne oblasti, tako tudi 48 guvernerji, ki so izvoljeni od državljanov v vsaki posamezni državi, predstavljajo izvršno oblast v svoji državi. Vlada Združenih držav ni centralizirana, niti unitarna, ampak zvezna. Zvezni sistem sestoji iz narodne vlade s sediščem v Washingtonu, in ima oblast po vsem ozemlju in to v vseh vprašanjih, ki so tekoče skupnih koristi, ter iz 48 zveznih držav, ki imajo sedež v lastnih prestolnicah in ki obravnavajo vprašanja, ki se tičejo samo njihovega ozemlja.

V isti meri kot se je delala podstopoma družabno in gospodarsko stajala — zaradi hitrejših prevajanj, tehniškega napredka, razvoja industrijskih, finančnih in trgovskih ustanov — je narodna vlada dobivala široko oblast tako, da danes kongres rešuje mnoga vprašanja, za katere je bila nekdanj pristojna posamezna zvezna vlada. Navedena težnja ne predstavlja nikakršne posebnosti, saj vsaki deželi živahno delovanje vlade povzroči končno osredotočenje vse oblasti. Zemljepisna razporeditev Severne Amerike se more primerjati z Evropo; zvezni ustroj je omogočil, da so se različni pokrajinski interesi zliili v skupne narodne cilje.

V dobi kolonij so prve naselbine, trinajst po številu, živlele popolnoma neodvisno ena od druge, le da so pripadale angleškemu imperiju. Pod pritiskom vojne za neodvisnost so se sodelovale ena z drugo in so sestavile kontinentalni kongres, ki je služil kot centralni organ za koordinacijo.

Med letom 1781 in sestavo ustave (1787) je naslednjih trinajst držav ostanovilo zvezo. Ko so dosegli neodvisnost od Anglije so si uredile vlado na podlagi listine imenovane »Zvezna listina«.

Navedena listina je bila še šibka vez med državami, ker je vsaka ohranila popolno neodvisnost in svobodo. Kongres pa še ni postal narodna zakonodajna oblast, temveč je bil z zastopniki raznih držav, ki je moral podajati samo vodilne navedbe v vprašanjih skupnih interesov. A vsa ta ni zadovoljevala zahtevam časov, ker kongres ni imel zadostne oblasti in je vedel, da orednja vlada takorekoč le živetilca.

A leta 1786 sta dve deseti, namreč Virginia in Maryland, povabili ostale vlade, naj pošljejo svoje zastopnike na zborovanje, ki naj bi imelo cilj, da odloči določila zvezne listine. Zastopniki so se zbrali v Filadelfiji meseca maja leta 1787. V nekaj dneh so odobrili odlok, ki je napovedal, da se treba ustanoviti narodno vlado, katere bi imela vrhovno zakonodajno, izvršno in sodno oblast.

Med zastopniki so bili prisotni tudi Jurij Washington, ki je postal prvi predsednik Združenih držav, Alexander Hamilton, prvi finančni minister, Benjamin Franklin, znanavevnik in diplomat, tedaj že osemdesetletnik, vendar duševno živahen, ter mladi, šele tridesetletni James Madison, kateremu je bilo ugodno postati četrti predsednik Združenih držav.

V pogodbi, ki so tedaj sklenili, je bilo določeno okreniti Združene države z močno osrednjo vlado, ki naj bi podpirala vlado posameznih zveznih držav v miru kot v vojni. Potreba močne narodne vlade je bila vsakomur jasna, a ravno ta točka ni bila pojasnjena v listini Zveze. Istočasno pa je bilo jasno, da vsaka posamezna vlada stremi za chranitvijo kolikor mogoče svoje neodvisnosti.

Princip autonomije zveznih vlad. Pojem raznovseja, med silami, ki so izšle iz različnih področij predstavljajo temelj ustroja zvezne vlade. Razdelitev pristojnosti med oblasti, ki se vzajemno podpirajo, se predstavlja samo primeren postopek v izvrševanju javnih funkcij, ampak predstavlja pred vsem uveljavljenje težnje ameriškega naroda, kateri želi preprečiti samovoljna dejanja, ostane pa popolnoma svoboden, da se vlada po lastni želji v krajevni upravi. Ze v začetku svoje zgodovine so Američani spoznali, da je najboljša vlada ona, ki je zmogla zediniti vladno nadzorstvo s krajevnou samoupravo.

Največja zasluga zvezne ustave je v tem, da ni akusala določiti v podrobnostih, kaj je prepušeno krajevnim oblastem, katerim ni prepuščala manjša vprašanja, ki naj jih rešujejo v skladu s sloinimi načeli.

Ustava vsebuje nekoliko členov, ki jamčijo osrednji narodni vladi oblast na njenem lastnem področju. Jasno je, da mora osrednja vlada biti nadzorstvo nad mednarodnimi odnosi, čamur nujno sledi tudi skrb za skupno obrambo, ar-

diševne zveze države, da obstoje, zakonito popolnoma ločeno drug od drugega, vladni ustroj narodne vlade in posameznih zveznih držav. V Združenih državah imamo skupni kongres in 48 zakonodajnih zborov posameznih zveznih držav, ki delujejo popolnoma neodvisno drug od drugega. Izvršna oblast osrednje vlade, na celu katere stoji predsednik Združenih držav, je druga kot izvršna oblast 48 zveznih držav, katerim načeljuje guvernerji. Sodna uprava in sodišča osrednje vlade imajo prav tako posebno upravo, ki deluje središčno z sodno oblastjo posameznih zveznih držav. Najvišje državno sodišče je najvišja sodna oblast, ki odloča o sporih med posameznimi zveznimi državami, prav tako pa tudi štiti ustavno pravico vsakega državljanca, kateri so mu zajamčeni v ustavi.

Zvezna država, ki sestavlja Združene ameriške države, so samoupravne. Njihovo delo obstoji v veliki meri v samostojnem zakonodajnem, upravnem in sodnem udeleževanju. Ameriški državljan pride v vsakdanjem življenju mnogo bolj pogosto v stik z oblastjo svoje zvezne države kot pa z osrednjimi državnimi oblastmi. Zvezne države nadzorujejo delo občin, to arn, društva, šolstva, zasebnega in kazenakega sodstva in cerkve. Vsaka zvezna država izdaja skoraj vsa zakonodajna o listinu, četudi osrednja vlada ima vnesti vpliv na šolstvo, ker daje zveznim državam podporo za vzdrževanje šol, ki so si delala posebne škole.

Osebnost poje zakonodajnega in upravnega dela odgovarja delovanju države na obsevnem ozemlju. Vedno je bilo nemogoče da bi države, ki so zavzevale takšen obseg kot Združene države, mogle ustvariti enaka načela, tako z ozirom na tehnično kot na politično stran vprašanja. Tomaz Jefferson in Woodrow Wilson sta opozorila da bi bilo potrebno zvezne države ustaloviti, če bi slednje ne bile še obstojale. Socijalna zakonodaja, ki odgovarja razmeram v severnih zveznih državah, bi ne bila invedivna niti zasnela v nekaterih južnih državah, prav tako kot zakonodaja kakšne države z gostim prebivalstvom ne odgovarja za države kot so Nebraska, Nevada ali katerakoli zahodna država, ki so poljedelske ali rudarske s malolštevnim prebivalstvom.

Cetudi je osrednja narodna vlada po zakonu ločena od vlade posameznih zveznih držav, katere so neodvisne druga od druge, vendar vsaka predvideva gotovo sodelovanje med njimi. Tako osrednja vlada jamči republikanski obliko vladavine v posameznih zveznih državah, zaščito pred zunanjimi sovražniki in notranjimi nemiri. Ker se je pokazalo, da je potrebno izvršnost nadzorstvo nad posameznimi zveznimi državami, ki so hotele enaka vprašanja reševati na različne načine, je kongres izvršil te naloge na ta način, da je v državnem proračunu predvidel podpiranje državnih podpor. V večini primerov osrednja vlada v amiliu sklepov kongresa določa potrebne zneske za uporabo v določene namene.

Osrednja narodna vlada je s pomočjo kongresa posredovala tudi v mnogih drugih zadevah zveznih vlad. Tako n. pr.; se je vmešala v urejevanje trgovine med posameznimi zveznimi državami. Osrednja vlada je podvela tudi mnoge mere, ki niso predvidene v ustavi, toda, katere smatrajo za koristne javnosti, predvsem v območju poljedelstva. Glavni način, po katerem vpliv na zadeve zveznih držav, je bilo podpiranje vojske v določene svrhe. Osrednja vlada je tudi podpirala sklepanje dogovorov med različnimi zveznimi državami. Tudi ameriška ustava predvideva sklenjanje pogodb med različni državami, vendar morajo slednje biti odobrene od kongresa.

Na drugi strani je bil ustanovljen za zvezo med različnimi zveznimi državami Svet zveznih držav, katerega vzdržujejo same zvezne države za svoje potrebe. Ta ustanova služi kot tajništvo pri konferencah guvernerjev zveznih držav, pri konferencah državnih tajnikov, pri konferencah državnih točilev in konferencah ameriških zakonodajnih poslancev. Tu obravnavajo vprašanja, ki so preveč obsejna, da bi jih mogle rešiti posamezna zvezna država, toda za katere ni primerno vmešavanje osrednje narodne vlade, ker je vprašanje čisto bolj lokalnega kot obnarodnega značaja. Svet zveznih držav so ustanovili 1925, avo današnji naziv je prejel leta 1935. Služi je za posredovani urad, kateremu se imajo zavoliti, da so bila rešena razna vprašanja, ki se tičejo splošnosti in posamezne zvezne države.

Ustava vsebuje nekoliko členov, ki jamčijo osrednji narodni vladi oblast na njenem lastnem področju. Jasno je, da mora osrednja vlada biti nadzorstvo nad mednarodnimi odnosi, čamur nujno sledi tudi skrb za skupno obrambo, ar-

diševne zveze države, da obstoje, zakonito popolnoma ločeno drug od drugega, vladni ustroj narodne vlade in posameznih zveznih držav. V Združenih državah imamo skupni kongres in 48 zakonodajnih zborov posameznih zveznih držav, ki delujejo popolnoma neodvisno drug od drugega. Izvršna oblast osrednje vlade, na celu katere stoji predsednik Združenih držav, je druga kot izvršna oblast 48 zveznih držav, katerim načeljuje guvernerji. Sodna uprava in sodišča osrednje vlade imajo prav tako posebno upravo, ki deluje središčno z sodno oblastjo posameznih zveznih držav. Najvišje državno sodišče je najvišja sodna oblast, ki odloča o sporih med posameznimi zveznimi državami, prav tako pa tudi štiti ustavno pravico vsakega državljanca, kateri so mu zajamčeni v ustavi.

Zvezna država, ki sestavlja Združene ameriške države, so samoupravne. Njihovo delo obstoji v veliki meri v samostojnem zakonodajnem, upravnem in sodnem udeleževanju. Ameriški državljan pride v vsakdanjem življenju mnogo bolj pogosto v stik z oblastjo svoje zvezne države kot pa z osrednjimi državnimi oblastmi. Zvezne države nadzorujejo delo občin, to arn, društva, šolstva, zasebnega in kazenakega sodstva in cerkve. Vsaka zvezna država izdaja skoraj vsa zakonodajna o listinu, četudi osrednja vlada ima vnesti vpliv na šolstvo, ker daje zveznim državam podporo za vzdrževanje šol, ki so si delala posebne škole.

Osebnost poje zakonodajnega

